

IZVJEŠĆE O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

Naslov dokumenta	Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o kazalištima	
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo kulture	
Svrha dokumenta	Donošenjem Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o kazalištima Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu dobiva status nacionalnog kazališta, pojednostavit će se i precizirati postupak izbora i imenovanja intendanta Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu, osigurat će se zastupljenost svih radnika u kazališnom vijeću, te će se dodatno urediti ovlasti kazališnog vijeća.	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	O Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o kazalištima provedeno je javno internetsko savjetovanje u razdoblju od 31. siječnja 2013. do 17. veljače 2013. godine, te su svi predstavnici zainteresirane javnosti bili pozivani da dostave svoje načelne primjedbe i prijedloge na cjelokupni tekst Nacrta prijedloga Zakona, kao i konkretne primjedbe i prijedloge na pojedine članke.	
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?		<i>Internetska stranice Vlade</i>
	X	<i>Internetske stranice tijela nadležnog za izradu nacrtu stranice</i>
		<i>Neke druge internetske stranice</i>
Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?	Nacrt prijedloga Zakona objavljen je na mrežnim stranicama Ministarstva kulture u razdoblju od 31. siječnja 2013. do 17. veljače 2013. godine.	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	<p>Očitovanja su dostavili:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Darko Lukić, redoviti prof. ADU, Sveučilišta u ZG - Tamara Babun, članica HDDU-a, HDFD-a i HRUP-a - HNK Zagreb – dr.sc. Ana Lederer, intendantica i Sanja Božić, dipl.iur. - Marijana Martelock, studentica produkcije pri ADU - dr.sc. Vitomira Lonačar – Kazalište Mala Scena - Dorica Nikolić, politička tajnica HSLS-a - Zvonko Smajić – HNK Split - Vedrana Klepica - Petra Glad, producentica - Pavlica Bajsić, dramaturginja 	

- Davor Kanjir, Kazalište Mala Scena
- Ivan Penović
- Grad Zagreb, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport – Ivica Lovrić, pročelnik
- Gradsko kazalište „Trešnja“ – Saša Anočić, ravnatelj
- Ivica Restović
- Zagrebačko gradsko kazalište „Komedija“ – Niko Pavlović, ravnatelj
- Gradsko kazalište „Žar ptica“ – Marija Sekelez, ravnateljica
- Satiričko kazalište „Kerempuh“ – Duško Ljuština, ravnatelj
- Gradsko dramsko kazalište „Gavella“, Darko Stazić, ravnatelj
- Dražen Ferenčina
- HNK Zadar, Renato Švorinić, ravnatelj
- HNK Šibenik, Nera Gojanović Kljajić, ravnateljica
- Hrvatsko društvo profesionalnih baletnih umjetnika – mr.sc. Andreja Kovačić, poslovodna tajnica HDPBU
- Zvonimir Dobrović – Mreža za izvedbene umjetnosti (Domino-Zagreb)
- Nina Obuljen – IMO
- Glumački ansambl ZKM-a
- Sanja Tomljenović, studentica ADU
- HDDU – Goran Grgić
- Zaklada „Kultura nova“ – Dea Vidović
- HNK Ivana pl. Zajca Rijeka – Nada Matošević Orešković, intendantica
- Ivana Bakal, predsjednica ULUPUH-a i sekcije za kazalište i film Ulupuh-a
- Nora Krstulović, samostalna umjetnica
- Radničko vijeće HNK Split – Vjeko Santrić, predsjednik vijeća
- Svjetlana Hribar, novinar Novog lista, Rijeka
- IKS FESTIVAL, Split – Nela Sisarić, voditeljica
- Damir Markovina – član ansambla Drame HNK
- Tatjana Aćimović – docentica, Odsjek produkcije ADU
- ZKM, Kazališno vijeće – Mani Gotovac i Dubravka Vrgoč
- Hrvatski sindikat glumaca – Žarko Savić i Višnja Babić

ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI

1. Darko Lukić, redoviti prof. ADU, Sveučilišta u ZG

- podržava nužne izmjene Zakona i predlaže da se uz obvezu postojanja dramaturga i redatelja unese i obveza postojanja profesionalnih producenata u kazalištima. Navodi da takav studij postoji već 12.g. na ADU i osposobljava BA i MA producente.

2. Tamara Babun, članica HDDU-a, HDFD-a i HRUP-a

- traži unošenje obveze zapošljavanja profesionalnih producenata u javna kazališta

3. HNK Zagreb – dr.sc. Ana Lederer, intendantica i Sanja Božić, dipl.iur.

- ocjena postojećeg stanja i poteškoća u primjeni Zakona o kazalištima je površna i ne rješava suštinske probleme kazališta u RH – pitanje plaća, radnih odnosa, radnog vremena i beneficiranog radnog staža, već se koncentrira isključivo na pitanje izbora intendanta HNK u Zagrebu.
- niz predloženih izmjena je suprotno Ustavu RH, ustavom zajamčenim pravima i slobodama, kao i načelima prava EU.
- izmjene postupka imenovanja intendanta ne bi smjele biti povod i cilj izmjene zakona kojima se uređuje sudbina ne samo HNK ZG, nego svih kazališta u RH.

POJEDINI ČLANCI ZAKONA – PRIMJEDBE:

- čl.3. Nacrta kojim se mijenja čl. 22; iz navedene ocjene postojećeg stanja i obrazloženja predložene izmjene članka 22. Zakona o kazalištima ne vidi se koji se legitimni cilj postiže ograničenjem upravljačkih prava intendanta, te nužnost navedenog ograničenja
- davanje ovlasti osnivaču da ocjenjuje razradu pojedinih stavki troškovnika pojedinih premijernih naslova te nalaže kazalištu da ih s njom uskladi, izravno ograničava upravljačka prava intendanta u samostalnoj realizaciji programa za što je odgovoran
- stavak 3. predložene izmjene čl.22 – nepotreban – intendantu se nameće dužnost riješiti problem tzv. beneficiranog radnog staža kazališnih umjetnika, a koji se niti postojećim zakonom niti predloženom izmjenom zakona ne može riješiti
- čl.4. Nacrta kojim se mijenja čl.25 ZoK-a – Navedena zakonska odredba suprotna je Ustavu RH, odnosno temeljnim načelima ustavnog poretka RH, načelima prava Europke unije te Zakonu o ustanovama kao *lex generalis*. Prijedlog da intendanta HNK u Zagrebu imenuje Vlada RH, na temelju prijedloga ministra kulture, te ograničenje mandata intendanta HNK u Zagrebu na najviše 2 mandata, suprotan je članku 44. Ustava RH koji određuje da "Svaki državljanin Republike Hrvatske ima pravo, pod jednakim uvjetima, sudjelovati u obavljanju javnih poslova i biti primljen u javne službe", načelu razmjernosti (proporcionalnosti) kao jednom od temeljnih ustavnih načela i načela prava Europske unije te članku 4. Ustava RH kojim se jamči pravo na lokalnu (područnu) samoupravu.
- diskriminirajuće je i suprotno Ustavu RH ukidanje ovlasti i dužnosti Kazališnog vijeća HNK u Zagrebu kao stručnog tijela, da sudjeluje u postupku imenovanja intendanta.
- Kazališno vijeće HNK u Zagrebu je u postupku imenovanja intendanta svedeno na administrativno tijelo Ministarstva kulture RH, koje samo raspisuje natječaj te prikuplja pristigle prijave koje potom prosljeđuje Ministarstvu kulture. Opisanim (ne)namjernim propustom, odnosno pretvaranjem kazališnog vijeće HNK u Zagrebu iz stručnog umjetničkog tijela u čisto birokratsko, povrijeđena je ustavom zajamčena sloboda kulturnog i umjetničkog stvaralaštva.
- čl.5. Nacrta kojim se mijenja čl.27. ZoK-a - propisuju se uvjeti za imenovanje intendanta nacionalnog kazališta koji u suštini kao uvjete navode samo formalnu razinu obrazovanja i radno iskustvo. Uz pitanje potrebe određivanja uvjeta za imenovanje zakonom, ostaje otvoreno pitanje jesu li to doista jedini uvjeti za imenovanje intendanta nacionalnog kazališta, a ukoliko jesu, upitno je jesu li formalno obrazovanje i radno iskustvo dovoljan kriterij za imenovanje odgovorne osobe nacionalnih kazališta. Ovakvim zakonskim prijedlogom stvara

se paradoksalna situacija u kojoj su propisani stroži kriteriji za zasnivanje radnog odnosa *službenika* institucije kojoj je intendant na čelu.

- st.3, čl.27. ZoK-a - Rok za raspisivanje natječaja za imenovanje intendanta od godinu dana prije isteka mandata intendanta, propisan je upravo iz razloga da novi intendant ima legitimitet poduzimati pravne radnje (pregovori, sklapanje ugovora s autorskim timom i dr.) s ciljem ostvarenja svog programa u novoj kazališnoj sezoni. Realizacija programa intendanta koji je usvojen njegovim imenovanjem, ne započinje javnom izvedbom na sceni, već tome prethodi radni proces koji traje puno duže od predviđena 3 mjeseca.
- članak 6. Nacrta kojim se mijenja čl.31. - Predložena zakonska odredba suprotna je Ustavu RH kojim se jamči pravo na lokalnu (regionalnu) samoupravu te načelu razmjernosti. Ukoliko je cilj takve odredbe sprečavanje sukoba interesa, nužno je isključenje mogućnosti i državnim dužnosnicima da budu imenovani za člana kazališnog vijeća.
- čl.8. Nacrta kojim se mijenja čl.41.st.4. ZoK-a- iz predloženog stavka 4. članka 41. ne vidi se svrha zadiranja u ovlasti intendanta u kreiranju kadrovskog plana kazališta te dužnosti "*racionalnog i svrsishodnog korištenju potencijala umjetničkog osoblja*" za što je prema zakonu odgovoran. Isto tako, iz same odredbe ne da se iščitati u kojoj organizacijskoj jedinici je kazalište dužno zaposliti redatelja, u Drami, Operi ili čak i u Baletu.

4. Marijana Martelock, studentica produkcije pri ADU

- potpora prijedlogu zapošljavanja profesionalnih producenata u kazalištima
- predlaže da se zakonom uredi pitanje – tko može postati ravnatelj kazališta

5. dr.sc. Vitomira Lonačar – Kazalište Mala Scena

- tko su članovi Radne skupine za izradu ZoK-a?
- Protivi se da voditelj kazališta bude član Kazališnog vijeća (voditelj-predlaže program;pa ga odobrava/odbija)
- protivi se uvođenju još jednog nacionalnog kazališta – neutemeljeno; kazalište u VŽ ne producira i nema angažirane ljudske resurse za operu i balet; tko financira isto?
- prekvalifikacija djelatnika/umjetnika koji više ne mogu obavljati svoju profesionalnu, ugovorom potpisanu obvezu – za njihovu prekvalifikaciju potrebna su dodatna financijska sredstva – predlaže napraviti strateške planove svih kazališta i pojedinačno utvrditi potrebe i mogućnosti
- odabir intendanta HNK u ZG – stavak o odabiru intendanta/ravnatelja na max.dva mandata treba primijeniti na sva kazališta, a ne samo za izbor intendanta HNK u ZG. izborni rok koji se prijedlogom skraćuje na tri mjeseca-smatra neprimjerenim, razdoblje od godine dana je primjerenije, jer će u suprotnom novi intendant nasljeđivati dogovorene angažmane i dog. program bivšeg intendanta
- protivi se da kazališni zaposlenici koji nisu umjetnici budu članovi kazališnog vijeća jer to generira sukob interesa
- protivi se zapošljavanju na 5 godina i predlaže 2 godine uz obvezatno uvođenje audicija
- dramaturg treba biti zaposlen u svakom kazalištu, protivi se uvođenju zapošljavanja redatelja.
- slaže se sa odredbom kojom bi se uvelo zapošljavanje kazališnog producenta

6. Dorica Nikolić, politička tajnica HSLs-a

- traži povlačenje Prijedloga o izmjenama i dopunama ZoK-a

7. Zvonko Smajić – HNK Split

- u Zakonu potrebno pobliže odrediti – tko je redatelj, a tko dramaturg; redatelj je onaj tko je na odsjeku režije stekao naziv dipl. redatelj, a dramaturg-na studiju dramaturgije

8. Vedrana Klepica

- podržava prijedlog zapošljavanja profesionalnih producenata

9. Petra Glad, producentica

- podržava prijedlog zapošljavanja profesionalnih producenata

10. Pavlica Bajsić, dramaturginja

- u zakonu bi trebala stajati obveza zapošljavanja i profesionalnog dramaturga i profesionalnog producenta

11. Davor Kanjir, Kazalište Mala Scena

- podržava prijedlog zapošljavanja profesionalnih producenata

12. Ivan Penović

- podržava prijedlog

13. Grad Zagreb, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport – Ivica Lovrić, pročelnik

- ZoK-om je potrebno osigurati interes Grada Zagreba u ostvarivanju osnivačkih prava u HNK u ZG kojemu je GZ suosnivač s udjelom od 49%
- predlažu izradu novog teksta zakona
- ne slažu se sa ustanovljivanjem novog tijela-kazališnog vijeća
- u postupku imenovanja intendanta HNK u Zg-isključuje se suosnivač GZ sa udjelom od 49%; u postupku imenovanja ukida se sudjelovanje kazališnog vijeća HNK u ZG; ograničava se imenovanje samo intendanta HNK u ZG na dva mandata, dok za ostale takvo ograničenje nije propisano
- sporno je određivanje uvjeta za intendanta nacionalnog kazališta
- traže određivanje osnovnih uvjeta za ravnatelje javnih kazališta
- postavlja se pitanje trajanja natječajnog roka u postupku imenovanja intendanta ili ravnatelja
- nije odgovarajuće riješen sastav kazališnog vijeća HNK u ZG; Grad Zagreb treba biti zastupljen sa istim brojem članova kazališnog vijeća kao i Republika Hrvatska
- rok od 15 dana za usklađivanje statuta kazališta s odredbama Zakona je prekratak; jer je u tom roku, pored donošenja statuta od strane kazališnih vijeća, potrebno provesti i postupak davanja suglasnosti osnivača (za Grad Zagreb – Gradske skupštine Grada Zagreba)

14. Gradsko kazalište „Trešnja“ – Saša Anočić, ravnatelj

- u potpunosti odbija Nacrt prijedloga izmjena i dopuna ZoK-a jer je donesen bez savjetovanja sa strukom, nedorađen i nepromišljen

15. Ivica Restović

- predlaže novi tekst Zakona, umjesto izmjena

16. Zagrebačko gradsko kazalište „Komedija“ – Niko Pavlović, ravnatelj

- u cijelosti odbija Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu te predlaže donošenje novog nacrtu u čijem će kreiranju sudjelovati struka

17. Gradsko kazalište „Žar ptica“ – Marija Sekelez, ravnateljica

- odbacuju u cijelosti Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama ZoK-a

18. Satiričko kazalište „Kerempuh“ – Duško Ljuština, ravnatelj

- Nacrt prijedloga ZoK-a bi trebao biti sadržajni i opširniji
- neophodno izraditi cjelovitu analizu kazališnog života i riješiti sljedeća pitanja:
- status i broj nacionalnih kazališnih kuća, status i veličinu gradskih kazališta (zašto jedno zapošljava 60 ljudi, drugo 120 ljudi, a iste su im ugovorne obveze); zaposlenost kazališnog ansambla unutar kazališta kao i njihov angažman izvan kazališta; stvaranje mreže izvođenja kazališnih predstava na teritoriju cijele države, formiranje zajedničke tehničke radionice; razmjena kazališnih festivala; beneficirani radni staž i zbrinjavanje umjetnika koji više ne mogu obavljati svoj posao, kao i mnoga druga pitanja koja u jednom ozbiljnom otvorenom dijalogu treba postaviti pred kazališne djelatnike

- primjedba na članak 3. kojim se mijenja čl.22. ZoK-a; što se dešava kada kazalište ne uskladi financijski plan s primjedbom osnivača?
- čl.4. kojim se mijenja čl.25 ZoK-a; predlagatelj ostaje bez 49% sredstava kojima se financira Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu
- raspisivanje natječaja godinu dana prije isteka mandata smatraju dobrim, a tri mjeseca prekratkim
- petogodišnji angažman godinu dana je dulji od ravnateljskog, pa stari ravnatelj ostavlja unaprijed obveze novom. Nadalje, formulacija „do 5 godina“ znači da može i 5 mjeseci, a djelatnika se mora šest mjeseci prije upoznati da li će mu ili neće biti produžen postojeći ugovor. Redatelj u stalnom angažmanu dobra je ideja, nažalost nigdje gdje je to do sada postojalo nije polučilo dobre rezultate.

19. Gradsko dramsko kazalište „Gavella“, Darko Stazić, ravnatelj

- prijedlog ZoK-a ne rješava goruće probleme s kojima se suočavaju kazališta u Hrvatskoj
- stječe se dojam kao da ga se predlaže isključivo zato da se ozakoni izbor i imenovanje intendanta HNK u Zagrebu, da se HNK u Varaždinu dodijeli status “nacionalnog” kazališta, te da se zakonom propiše obveza zapošljavanja redatelja i dramaturga
- predlaže se Nacrt Prijedloga u cijelosti odbaciti

20. Dražen Ferenčina

- zakon u cijelosti odbaciti
- provesti širu raspravu u struci, ustvrditi prave probleme, odrediti strategiju i ciljeve

21. HNK Zadar, Renato Švorinić, ravnatelj

- Nacrt prijedloga bi trebao biti opširniji i sadržajni; potrebna šira rasprava svih zainteresiranih strana
- novi zakon trebao bi se baviti problemima „malih“ kazališta van Zagreba
- natječaj za ravnatelja bi se trebao raspisati godinu dana prije isteka mandata, a ne tri mjeseca prije kao što je predloženo
- protive se prijedlogu da kazališni zaposlenici koji nisu umjetnici budu članovi kazališnog vijeća jer to generira sukob interesa

22. HNK Šibenik, Nera Gojanović Kljajić, ravnateljica

- prijedlog je poprilično površan; tema imenovanja intendanta HNK u Zagrebu posebno apostrofirana
- Ukoliko je Ministarstvo mišljenja da je u ovoj državi neophodno imati pet nacionalnih teataru bilo bi dobro da se objave i kriteriji po kojima neki teatar stječe pravo na taj status
- dodatno jačanje ovlasti kazališnog vijeća apsolutno dovode odgovornu osobu u položaj u kojem je ona za sve odgovorna dok ostali subjekti odlučuju, pa se dovodi u pitanje potreba za radnim mjestom intendanta odnosno ravnatelja
- Prijedlog petogodišnjih angažmana umjetnika nije do kraja definiran, a dosadašnji model pokazao se dobrim
- bilo bi dobro da kazalište ima zaposlenog producenta i dramaturga koji bi intendantu, odnosno ravnatelju uz poslovnog ravnatelja bili najbliži suradnici
- uzeti u obzir mogućnost da dramaturg ili redatelj budu vezani ugovorom na dvije ili četiri godine kao i glumci
- predlažu da se mandat intendanta ili ravnatelja vremenski ne ograničava iz razloga što određena osoba može biti izvrstan intendat, odnosno ravnatelj pa bi bilo nepotrebno imenovati drugog samo zbog zakonskog mandatnog ograničenja, dok bi svakako onog čiji rezultati rada nisu dobri trebalo razriješiti i usred mandata

23. Hrvatsko društvo profesionalnih baletnih umjetnika – mr. sc. Andreja Kovačić, poslovodna tajnica

HDPBU

- Nacrt ne regulira problematiku struke koju zastupamo; pitanja poput radnog staža, umirovljenja, zaštitnog perioda, prekvalifikacije u tranzicijskom periodu, cjeloživotnog obrazovanja umjetnika i sl.
- predlažu da se u nacionalnim kazalištima, zbog specifičnosti svake umjetničke grane, zadrže predstavnici Drame, Opere i Baleta u Kazališnom vijeću

24. Zvonimir Dobrović – Mreža za izvedbene umjetnosti (Domino-Zagreb)

- Naš prijedlog je da se u Zakon o kazalištu izričito navede mogućnost da uz ustanove, trgovačka društva i umjetničke organizacije također i udruge građana mogu biti upisane u Očevidnik kazališta
- cilj Očevidnika je da odijeli profesionalne i amaterske produkcije, ali se taj cilj ne može postizati diskvalifikacijom određenih programa na osnovu statusa pravnog subjekta koji program prijavljuje, već se ocjena razlike između profesionalne i amaterske produkcije može postići jedino na razini programa i autora koji u programu sudjeluju

25. Nina Obuljen – IMO

- jedan od rijetkih dobrih prijedloga izmjena ZoK-a - uređenje ustroja kazališta unutar druge pravne osobe
- pozitivna je i inicijativa da se uvede obveza zapošljavanja dramaturga dok nije jasno zašto bi se uvodila obveza zapošljavanja redatelja
- nejasno je zašto se predlaže da HNK Varaždin postane nacionalno kazalište
- neistinita tvrdnja iz uvodnog obrazloženja da se ne provodi nadzor nad financijama i da je zbog toga potrebno mijenjati Zakon
- pitanje prekvalifikacije zaposlenika - Raspoređivanje na drugo radno mjesto nije rješenje u situaciji u kojoj osnivač fiksira broj radnih mjesta pa se na takav način ne može osigurati pitanje popunjavanja ansambla novim umjetnicima. Ako se npr. baletni umjetnici premjeste na druga radna mjesta, a ne otvore se nova radna mjesta za zapošljavanje novih baletnih umjetnika onda kazalište odnosno intendant za realizaciju programa i dalje mora angažirati vanjske suradnike i trošiti programska sredstva; svaka prekvalifikacija košta
- Odredbe o natječaju i izboru intendanta - ako se predviđa da Grad Zagreb više ne sudjeluje u odlučivanju onda se mora brisati i odredba o suosnivačima i Ministarstvo mora preuzeti u cijelosti financiranje HNK; a to bi ugrozilo proračun Ministarstva kulture za oko više od 40 milijuna kuna.
- Ograničavanje mandata intendanta HNK u Zagrebu na dva mandata te provođenje natječaja tri mjeseca prije isteka mandata - postoje argumenti za i protiv ograničavanja mandata, ali ako se uvodi ovakva odredba onda se ona mora uvesti za sve intendante i ravnatelje, a ne samo za HNK u Zagrebu
- veliki dio problema kulturnih ustanova izvire iz lošeg i zastarjelog Zakona o ustanovama jer ravnatelj bi trebao upravljati ustanovom, a ne Upravno vijeće
- Predlagatelj ne objašnjava zašto se trajanje ugovora produljuje na rok od pet godina
- Potrebna financijska sredstva - Ministarstvo će morati osigurati značajno veća sredstva za HNK Varaždin te oko 48 milijuna kuna za HNK u Zagrebu

26. Glumački ansambl ZKM-a

- Podržavamo prijedlog da Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu dobije status nacionalnog kazališta, iako iz prijedloga nije jasno po kojim kriterijima
- tendencioznost i jasna politička motiviranost pri mijenjanju članka 25., samim time što se odnosi isključivo na Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu, a ne i na ostala nacionalna kazališta
- protive se izmjeni čl.27. - natječaj za intendanta, odnosno ravnatelja, raspisuje najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata; rok treba ostati godina dana

- Ansambl se izrazito protivi izmjenama članka 41. jer potpuno onemogućava zapošljavanje kazališnih umjetnika na neodređeno vrijeme, te ne određuje donju granicu trajanja ugovora o radu.
- korigirati čl.48. postojećeg Zakona - umjetnik treba tražiti pismeno odobrenje intendanta, odnosno ravnatelja za rad izvan matičnog kazališta, isključivo u slučaju ako taj angažman kolidira s obvezama u matičnom kazalištu
- prijedlog za uvođenje koordinacije Kazališnog vijeća s Radničkim vijećem

27. Sanja Tomljenović, studentica ADU

- podržava zapošljavanje profesionalnih producenata

28. HDDU – Goran Grgić

- traže odustajanje od predloženih izmjena i dopuna postojećeg Zakona te pripremi prijedloga novog Kazališnog zakona

29. Zaklada „Kultura nova“ – Dea Vidović

- traže propisivanje da se privatna kazališta i privatne kazališne družine mogu osnivati i kao udruge, a ne samo kao ustanove, trgovačka društva i umjetničke organizacije, čime bi se omogućio upis udruga u Očevidnik kazališta

30. HNK Ivana pl. Zajca Rijeka – Nada Matošević Orešković, intendantica

- ne podržavaju Prijedlog u cijelosti

31. Ivana Bakal, predsjednica ULUPUH-a i sekcije za kazalište i film Ulupuh-a

- predlaže da se uz obaveze postojanja dramaturga i redatelja unesu i obaveze postojanja scenografa i kostimografa

32. Nora Krstulović, samostalna umjetnica

- primjedbe na kriterije za izbor članova Kazališnog vijeća
- nejasni su kriteriji za dodjelu statusa „nacionalnog“ kazališta
- primjedbe oko kratkog roka za raspisivanje i izbor intendanta/ravnatelja – 3 mj.
- ne slaže se sa produljivanjem ugovornog razdoblja za angažiranje umjetnika
- primjedbe na ideju zapošljavanja redatelja i dramaturga – neprihvatljivo je zapošljavanje na neodređeno; nego – angažman za mandatnog razdoblja intendanta/ravnatelja
- nedopustivo je da se vanjski članovi Kazališnog vijeća biraju isključivo temeljem nejasnog kriterija „ugleda“; Predlaže stoga da se uvjeti za vanjske članove Kazališnog vijeća u potpunosti izjednače s onima za intendante odnosno ravnatelje
- prijedlogom se ne propisuje tko i na koji način bira predstavnika umjetnika u Kazališnom vijeću, što je posve nedopustivo, pogotovo u situacijama kad kazališta poput HNK u Zagrebu imaju više umjetničkih ansambala
- nisu unesene ni jasne ovlasti Kazališnog vijeća, kao ni penalni mehanizmi koji tom tijelu stoje na raspolaganju u slučajevima eventualnog kršenja ZOK-a od strane ravnatelj odnosno intendanta
- Zakonodavac bi trebao naložiti ravnateljima / intendantima da dramaturge, redatelje i producente angažiraju na određeno vrijeme u trajanju od najviše 4 godine, kao što to čine i sa drugim umjetničkim osobljem.
- Odredba kojom ministar kulture zadržava mogućnost da ne potvrdi odluke osnivača i vlasnika o imenovanju ravnatelja kazališta apsurdna je i nedemokratska
- Ovlasti Kazališnog vijeća nužno je preciznije definirati, te razraditi mehanizme kontrole i penalizacije koji mu stoje na raspolaganju
- Zbog činjenice da se sredstva za plaću nacionalnog prvaka osiguravaju iz proračuna kazališne družine, a da titulu dodjeljuje Ministarstvo kulture, trenutno u zemlji imamo apsurdnu situaciju da nam većina nacionalnih prvaka nije umjetnički aktivna, odnosno da je u mirovini. Kazališta

si ne mogu priuštiti 'luksuz' predlaganja novih umjetnika za tu kategoriju jer za to nemaju sredstava, pa ispada da su nam najbolji umjetnici oni koji se svojim poslom više ne bave.

- primjedbe na čl.48.- treba uvesti mogućnost žalbe Kazališnom vijeću

33. Radničko vijeće HNK Split – Vjeko Santrić, predsjednik vijeća

- umjesto izmjena predlažu donošenje novog ZoK-a ili potpuno ukidanje ZoK-a jer je ta problematika riješena Zakonom o ustanovama i Zakonom o upravljanju ustanovama u kulturi
- primjedbe oko netransparentnosti u provođenju „javne rasprave“ i „otvorenog savjetovanja“ u postupku donošenja ZoK-a

34. Svjetlana Hribar, novinar Novog lista, Rijeka

- izmjene Zakona o kazalištu trebale bi se pozabaviti svim umjetničkim profilima, a ne isključivo biti usmjerene na intendanta, njegove obaveze i prava
- Mandat bih ograničila (2x4 godine) svakom intendantu u Nacionalnim kazalištima
- za vrijeme mandata, intendant se ne bi smjeli baviti umjetničkim poslom; isključivo bi trebali biti posvećeni vođenju kazališta
- trebala bi biti obaveza zaposliti profesionalce i omogućiti im da žive od svog posla; Po pitanju honorara, Zakon bi trebao kategorizirati honorare gostujućih umjetnika i staviti ih u omjere; kategorizaciju bi trebala ustanoviti struka – HZSU – a Ministarstvo bi trebalo ograničiti visinu honorara redatelja
- Zakon bi također trebao predvidjeti da u nacionalnim kazalištima ne smiju raditi početnici
- mandat bi trebalo ograničiti i šefovima dirigentima; o novom šefu i njegovom mandatu odlučuje orkestar, nakon audicije

35. IKS FESTIVAL (umjetnička organizacija) Split – Nela Sisarić, voditeljica

- Predlažemo da se u Očevidnik kazališta upišu javna i privatna kazališta te privatne kazališne družine koja raspolažu tom imovinom te imaju dodatan trošak hladnog pogona te adekvatno stalno tehničko osoblje ali i ne da su isključivo mjerilo profesionalne djelatnosti
- udruge građana su postojećim ZoK-om diskriminirane
- potrebno je uvrstiti u postojeći Zakon o kazalištima stavku i pojam „izvaninstitucionalne kazališne organizacije“ koje pravno mogu biti umjetničke organizacije i udruge

36. Damir Markovina – član ansambla Drame HNK

- osim maksimalnog trajanja umjetničkog angažmana u ansamblu HNK, svakako treba obuhvatiti i minimalno trajanje istoga
- bolja efikasnost trenutnog ustroja mogla postići reorganizacijom, točnije ukidanjem zastarjelih podjela i platnih razreda unutar HNK
- kronični nedostatak prostora
- pitanje druge scene

37. Tatjana Aćimović– docentica, Odsjek produkcije ADU

- podržava izmjene Zakona i predlaže unošenje dopuna koje definiraju obvezu postojanja profesionalnog producenta odnosno osobe na mjestu direktora produkcije u kazalištima

38. ZKM, Kazališno vijeće – Mani Gotovac i Dubravka Vrgoč

- primjedbe na pojedine članke Prijedloga:
- članak 1. Kazalištem upravlja ravnatelj, a ne voditelj; u Kazališnom vijeću dramskih kazališta moraju biti dvije ugledne kazališne osobe te jedan predstavnik umjetničkog dijela ansambla
- čl. 6. – Kazalište je umjetnički zavod. U kazališnom vijeću mogu biti samo umjetnici i nitko drugi
- čl. 8. – Umjetnički ansambl radi zajedno s ravnateljem. Ako je mandat ravnatelja 4 g., onda mandat umjetnika ne smije biti duži. Trajanje njihovog mandata mora biti identično.

39. Hrvatski sindikat glumaca – Žarko Savić i Višnja Babić

- prijedlog smatraju neprihvatljivim, traže da se u cijelosti odbaci
- ističu da su uputili dva pisana zahtjeva za donošenje novog, cjelovitog, dovršenog i kvalitetnog Zakona o kazalištima.

ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI

Nakon provedenog savjetovanja sa zainteresiranom javnošću i analize predloženih izmjena Zakona o kazalištima, Ministarstvo kulture je odlučilo izmijeniti samo neke odredbe Zakona o kazalištima koje zadovoljavaju trenutačne potrebe rješavanja nastalih poteškoća u primjeni toga Zakona, a daljnje njegove promjene mogu se očekivati nakon izmjena drugih propisa iz područja kulture koji se planiraju provesti u narednom razdoblju.

Nisu prihvaćene primjedbe na članak 2. Nacrta prijedloga Zakona u kojima se iznosi protivljenje uvođenju još jednog nacionalnog kazališta. Od 1991. godine nije mijenjan utvrđeni status za četiri nacionalna kazališta u Republici Hrvatskoj, koja su osnovana radi teritorijalne ravnomjernosti i regionalne zastupljenosti u obavljanju kazališne djelatnosti na određenoj profesionalnoj i umjetničkoj razini. U svrhu daljnjeg razvoja kazališne djelatnosti u kontekstu zadovoljavanja teritorijalne ravnomjernosti i regionalne zastupljenosti potrebno je navedeni status priznati i Hrvatskom narodnom kazalištu u Varaždinu. Promjenom misije i vizije, organizacijske strukture i umjetničkim ojačavanjem repertoara Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu zadovoljava uvjete dobivanja statusa nacionalnog kazališta. Svojim umjetničkim i kreativnim potencijalom ono već ostvaruje programe dramske i glazbeno-scenske umjetnosti na najvišoj izvedbenoj razini kao kulturno središte od iznimnog regionalnog i nacionalnog značenja. Prijedlog za utvrđenje ovog statusa podnio je Grad Varaždin i samo Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu.

Nisu prihvaćene primjedbe koje se odnose na članak 4. Nacrta prijedloga Zakona, a u kojima se navodi da se u postupku imenovanja intendanta HNK u Zagrebu isključuje suosnivač Grad Zagreb sa udjelom od 49%, te da se ukida sudjelovanje kazališnog vijeća HNK u Zagrebu u postupku imenovanja intendanta HNK u Zagrebu. Naime, dosadašnja procedura po kojoj intendanta Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog ministra kulture i gradonačelnika Grada Zagreba po prethodno pribavljenom mišljenju kazališnog vijeća pokazala se neučinkovitom u slučaju različitih stajališta dvaju tijela. U tom smislu predložene su izmjene koje rješavaju prethodno iznesenu nedorečenost u provedbi postupka imenovanja intendanta Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, te se predlaže postupak u kojem intendanta Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra kulture, a imajući u vidu da je Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu nacionalno kazalište kojemu je većinski suosnivač Republika Hrvatska.

Nije prihvaćena primjedba koja se odnosi na članak 6. Nacrta prijedloga Zakona u kojoj se navodi da u kazališnom vijeću mogu biti samo umjetnici i nitko drugi. Člankom 31. stavkom 1. Zakona o kazalištima uređen je sastav kazališnih vijeća kojim se predviđa zastupljenost kazališnih umjetnika u tom tijelu. Međutim, člankom 163. Zakona o radu („Narodne novine“ br. 149/2009, 61/2011 i 82/2012) propisano je da jedan član tijela upravljanja ustanove mora biti predstavnik svih radnika. Imajući u vidu navedeno, predloženim izmjenama Zakona uzeta je u obzir i ova zakonska obveza, kako bi se osigurala zastupljenost svih radnika u kazališnom vijeću.

Djelomično je prihvaćena primjedba koja se odnosi na članak 7. Nacrta prijedloga Zakona, a u kojoj se navodi da je ovlasti kazališnog vijeća nužno preciznije definirati, te razraditi mehanizme kontrole i penalizacije koji mu stoje na raspolaganju. Vodeći računa o stvarnim zadaćama kazališnog vijeća u funkcioniranju javnih kazališta i javnih kazališnih družina, potrebno je dodatno urediti ovlasti ovoga tijela. S obzirom da se javna kazališta i javne kazališne družine mogu osnivati kao javne ustanove, njihov se rad mora uskladiti i sa Zakonom o ustanovama („Narodne novine“, br. 76/1993, 29/1997, 47/1999 i 35/2008), koji predviđa da ustanova ima program rada i razvoja ustanove, financijski plan i godišnji obračun.

Primjedba koja se odnosi na članak 9. Nacrta prijedloga Zakona, a u kojoj se navodi da je rok od 15

dana za usklađivanje statuta kazališta s odredbama Zakona prekratak, prihvaćena je na način da je propisan rok od 60 dana za usklađivanje statuta i drugih općih akata s odredbama Zakona.

Zaključno, ovim zakonskim prijedlogom, koji obuhvaća minimalne izmjene, omogućava se rješavanje nastalih poteškoća koje onemogućavaju potpunu primjenu Zakona. Napominjemo da se temeljite izmjene Zakona o kazalištima mogu očekivati u narednom razdoblju, a nakon izmjena drugih propisa iz područja kulture.

Troškovi provedenog savjetovanja

Provedene aktivnosti vezane za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kazalištima nisu iziskivale financijske troškove.